

Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [21-672](#), i. k. 1052250ISAK0000V-94

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 137:2005 „DEZINFEKTOLOGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO

2005 m. vasario 8 d. Nr. V-94

Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)),

t v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 137:2005 „Dezinfektologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama).

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2005 m. vasario 8 d. Nr. V-94

**LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 137:2005
DEZINFEKTOLOGAS.
TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ**

I. TAIKymo sritys

1. Ši medicinos norma nustato dezinfektologo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.

2. Ši medicinos norma privaloma visiems dezinfektologams, jų darbdaviams, taip pat asmenims ir institucijoms, rengiančioms, tobulinančioms šiuos specialistus bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II. Nuorodos

3. Medicinos norma parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr. [104-2363](#); 2001, Nr. [112-4069](#));

3.2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#));

3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 186 „Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų asmeninių apsauginių priemonių, dėvimų teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir naudojimosi jomis taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [45-1734](#));

3.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [100-3192](#); 2003, Nr. [112-5031](#));

3.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 247 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros specialybių, subspecialybių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [31-1043](#));

3.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, desinsekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

3.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-327 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 90:2011 „Dezinfekcijos, desinsekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

3.9. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V-868 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencijavimo nuostatų patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

3.11. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 80/353 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [56-1999](#));

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 132 „Dėl Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos (Žin., 2002, Nr. [31-1180](#)).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šioje medicinos normoje vartojami terminai ir apibrėžimai:

4.1. **Dezinfekcija** – daugelio arba visų mikroorganizmų, išskyrus bakterijų sporas, sunaikinimas aplinkoje fizinėmis ir cheminėmis priemonėmis.

4.2. **Dezinsekcija** – nariuotakojų naikinimas cheminėmis, mechaninėmis bei biologinėmis priemonėmis.

4.3. **Deratizacija** – graužikų naikinimas cheminėmis, mechaninėmis priemonėmis.

4.4. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

4.5. **Galutinė (baigiamoji) patalpų dezinfekcija** – patalpų, kuriose gydomi sergantys arba įtariami, kad serga užkrečiamosiomis ligomis, arba jautrūs infekcijoms pacientai, ir jose esančių daiktų bei įrangos dezinfekcija pacientui (-ams) išvykus.

4.6. **Kamerinė dezinfekcija (dezinsekcija)** – minkštų daiktų dezinfekcija specialiuose aparatuose ar įrenginiuose fizinėmis ir cheminėmis priemonėmis.

4.7. **Dezinfektologo praktika** – asmens pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama užkrečiamųjų ligų epidemiologinė priežiūra bei privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo darbų organizavimas ir (ar) vykdymas.

4.8. **Darbuotojų sauga ir sveikata** – visos prevencinės priemonės, skirtos darbuotojų sveikatai darbe išsaugoti.

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Dezinfektologu gali dirbti asmuo, baigęs visuomenės sveikatos ar biologijos magistrantūrą arba vientisąsias biologijos universitetines studijas.

6. Dezinfektologas gali dirbti įstaigose, turinčiose licenciją teikti privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo paslaugas.

7. Dezinfektologas privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo klausimus sprendžia bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

8. Dezinfektologas savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, šia medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, nuostatais, vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

9. Dezinfektologas metodiškai vadovauja dezinfektologo padėjėjams ir dezinfekuotojams.

V. TEISĖS

10. Dezinfektologas turi teisę:

10.1. verstis dezinfektologo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. gauti darbui būtiną informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4. dalyvauti mokslo draugijų veikloje šalyje ir užsienyje;

10.5. reikalauti atlikti privalomą profilaktinį aplinkos kenksmingumo pašalinimą, jei visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų ar privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo įmonių specialistai nustato ar įtaria, kad įmonėms, įstaigoms ar organizacijoms priklausančiuose statiniuose ar jų teritorijose yra susikaupę užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, juos platinančių graužikų ir nariuotakojų;

10.6. nustatyta tvarka, pateikę darbo pažymėjimą ir įstaigos vadovo darbų pavidimą, lankytis įvairios paskirties objektuose ir teritorijose, jei juose yra graužikų ar nariuotakojų (užkrečiamųjų ligų platintojų), siekiant užkirsti kelią jų platinamoms užkrečiamosioms ligoms plisti, teikti pasiūlymus ir organizuoti privalomą profilaktinį aplinkos kenksmingumo pašalinimą;

10.7. reikalauti įmonių, įstaigų ir organizacijų, kurių patalpose ar teritorijoje, transporto priemonėse atliekamas privalomas profilaktinis aplinkos kenksmingumo pašalinimas, administracijos, kad užtikrintų tinkamas dezinfekuotojų darbo sąlygas bei maisto produktų ir kitų vartojimo reikmenų apsaugą nuo nariuotakojų ir graužikų bei cheminių medžiagų poveikio;

10.8. vertinti dezinfektologo padėjėjų ir dezinfekuotojų atliktų darbų efektyvumą;

10.9. konsultuoti fizinius ir juridinius asmenis privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo, cheminių dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos medžiagų, preparatų panaudojimo klausimais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.10. dezinfektologas gali turėti ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų.

VI. PAREIGOS

11. Dezinfektologas privalo:

11.1. laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų;

11.2. vadovautis bioetikos ir deontologijos taisyklėmis;

11.3. vykdyti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių dokumentų reikalavimus;

11.4. rengti informacinę medžiagą graužikų, nariuotakojų platinamų užkrečiamųjų ligų profilaktikos bei profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo aktualiais klausimais;

11.5. teikti suinteresuotoms institucijoms organizacinę, metodinę ir konsultacinę pagalbą dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos klausimais;

11.6. teikti nustatyta tvarka privalomuosius atskaitomybės duomenis;

11.7. propaguoti ir diegti užsienio šalių patirtį ir naujoves privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos) klausimais;

11.8. nustatyta tvarka informuoti teritorines valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybas, visuomenės sveikatos centrus apskrityse bei įmonių, įstaigų, organizacijų vadovus apie objektuose nustatytus užkrečiamųjų ligų sukėlėjų platintojus;

11.9. susiklosčius nepalankiai epidemiologinei epizootologinei situacijai šalyje, organizuoti privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo priemonės lokalizuojant gamtinius ir kitus užkrečiamųjų ligų židinius;

11.10. dalyvauti rengiant arba rengti teisės aktų ir kitų dokumentų privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) klausimais projektus;

11.11. dalyvauti rengiant ir įgyvendinant sveikatos programas;

11.12. organizuoti ir atlikti graužikų apskaitą, rengti epidemiologines ir epizootologines prognozes;

- 11.13. pagal kompetenciją nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pasiūlymus, skundus ir siūlyti priemones juose keliamiems klausimams spręsti;
- 11.14. konsultuoti ir kontroliuoti dezinfektologo padėjėjų, dezinfekuotojų darbą;
- 11.15. laikytis darbo ir poilsio režimo;
- 11.16. tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka.

VII. KOMPETENCIJA

12. Dezinfektologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgijo baigęs visuomenės sveikatos ar biologijos magistrantūrą ir nuolat tobulindamas savo kvalifikaciją, atsižvelgiant į nuolatinę dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos mokslo ir praktikos pažangą.

13. Dezinfektologas turi žinoti:

13.1. teisės norminius aktus, reglamentuojančius jo veiklos sritį;

13.2. pagrindinius veiklos, susijusios su cheminėmis dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos medžiagomis, preparatais, reikalavimus, siekiant apsaugoti savo ir kitų asmenų sveikatą nuo galimo neigiamo jų poveikio;

13.3. nariuotakojų biologiją, cheminių medžiagų ir preparatų poveikį įvairioms jų vystymosi stadijoms;

13.4. darbo su dokumentais, raštvedybos pagrindus.

14. Dezinfektologas turi išmanyti:

14.1. užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros organizavimo principus;

14.2. aplinkos rizikos veiksnių įvertinimo ir jos kontrolės metodus ir jų taikymą;

14.3. pirmos pagalbos apsinuodijimo cheminėmis dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos medžiagomis, preparatais principus bei profilaktikos metodus.

15. Dezinfektologas turi mokėti:

15.1. įvertinti cheminių, biologinių ir socialinių veiksnių įtaką žmonių sveikatai;

15.2. instrukuoti ir apmokyti dezinfekuotojus saugiai dirbti su cheminėmis dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos medžiagomis bei preparatais;

15.3. rengti kenkėjų kontrolės programas ir organizuoti jų įgyvendinimą;

15.4. mokyti visuomenę graužikų, nariuotakojų platinamų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės klausimais;

15.5. prognozuoti graužikų ir nariuotakojų populiacijos dinamiką bei jų įtaką gamtinių židinių infekcijų plitimui, planuoti savo darbą, organizuoti neplaninio darbo atlikimą, rengti ataskaitas, pažymas.

VIII. ATSAKOMYBĖ

16. Dezinfektologas už padarytas klaidas, aplaidumą ar netinkamą pareigų vykdymą, taip pat už teisių bei kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1531](#), 2015-12-29, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21175

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. V-94 „Dėl Lietuvos medicinos normos mn 1372005 „Dezinfektologas. teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo